

Aan De Raad van Ministers
dtkv De Minister van Economische
Ontwikkeling
De heer I.S. Martina
AmiDos Building, Pletterijweg 43
Alhier

Uw nummer 2018/034509 Uw brief van: 1 augustus 2018 Ons nummer: 21082018.01 Willemstad, 21 augustus 2018
(letter):
Onderwerp: Voornemen tot benoeming lid raad van
commissarissen CDI
(Art. 9 PB 2014, no. 3 (GT))
Bijlage(n):

1 Inleiding

De openbare rechtspersoon Curaçao is met inachtneming van artikel 4 van de Landsverordening corporate governance (P.B. 2014, no. 3 (G.T.)) (hierna: de Landsverordening), een schriftelijke overeenkomst aangegaan ingaande 1 mei 2012, met een bij Landsbesluit no. 2012/13836 aangewezen deskundige organisatie zijnde Stichting Bureau Toezicht en Normering Overheidsentiteiten (hierna: SBTNO). Uitgaande van het gestelde in artikel 4 derde lid van de Landsverordening corporate governance alsook de bepalingen van de overeenkomst van opdracht, behoren tot de werkzaamheden van de adviseur corporate governance onder meer het ambtshalve of op verzoek van het Land Curaçao adviseren van de aandeelhouder, de Regering, de Raad van Ministers dan wel de Ministers over de toepassing van de in het Landsbesluit Code Corporate Governance Curaçao (P.B. 2014, no. 4 (G.T.)) (hierna: de Code) en in de Landsverordening corporate governance opgenomen bepalingen

Middels besluit van 1 augustus 2018 van de Raad van Ministers met zaaknummer 2018/034509, ontvangen op 3 augustus 2018, is het voornemen inhoudende de benoeming van een lid van de raad van commissarissen bij Curaçao Development Institute N.V. (hierna: CDI) aan de adviseur gemeld.

Op 19 april 2017 (nummer: 19042017.01) en 10 november 2016 (nummer: 10112016.01) heeft de adviseur eerder advies uitgebracht betreffende het voornemen tot het (her)benoemen van leden van de raad van commissarissen van CDI. Voornoemde adviezen moeten als integraal onderdeel worden gezien van dit advies. De adviseur zal in dit advies daarom volstaan met de toetsing van de thans voorgedragen kandidaat ter benoeming als lid van de raad van commissarissen van CDI e.e.a. aansluitend op de eerder uitgebrachte adviezen.

Met betrekking tot de profielschets van CDI heeft de adviseur reeds op 10 november 2019 (nummer: 10112016.01) en 27 maart 2017 (nummer: 27032017.01) advies uitgebracht. De adviseur heeft echter geen aangepaste en vastgestelde profielschets mogen ontvangen.

Artikel 9 lid 1 van de Landsverordening corporate governance stelt dat indien door of namens een Minister wordt meebeslist of beslist over de benoeming of voordracht tot benoeming van een bestuurder dient de verantwoordelijke Minister het voornemen tot de benoeming of voordracht schriftelijk en gemotiveerd aan de adviseur corporate governance te melden. In overeenstemming met artikel 9 lid 2 van de Landsverordening corporate governance dient de

adviseur corporate governance te adviseren over de vraag of een dergelijk voornemen voldoet aan de statuten van de stichting of vennootschap en aan de toepasselijke regels, waaronder de procedureregels en profielschets zoals bedoeld in artikel 8 van de Landsverordening corporate governance en de bepalingen uit de Code. In het advies geeft de adviseur gemotiveerd aan of er al dan niet zwaarwegende bezwaren zijn tegen het gemelde voornemen.

2 Ontvangen en geraadpleegde documenten

- Besluit van de Raad van Ministers van 1 augustus 2018 (zaaknummer: 2018/034509);
- Brief van 27 juli 2018 van de Minister van Economische Ontwikkeling aan de Raad van Ministers (hierna: de Minister) betreffende de voorgenomen benoeming (zaaknummer: 2018/034509);
- Correspondentie via email tussen (een vertegenwoordiger van) de Minister en de huidige voorzitter van de raad van commissarissen;
- CV's van de voorgedragen kandidaat;
- Profielschets CDI;
- Rooster van Aftreden Raad van Commissarissen CDI 2016/2017;
- Statuten Curaçao Development Institute, laatstelijk gewijzigd op 12 oktober 2016; en
- Online uittreksel van het Handelsregister van de Kamer van Koophandel van Curaçao van CDI van 16 augustus 2018.
-

3 Toetsing voornemen benoeming commissaris

De Minister heeft de melding van de voorgenomen benoeming gemotiveerd aan de adviseur gemeld middels brief aan de Raad van Ministers van 27 juli 2018 (zaaknummer: 2018/034509).

Met betrekking tot de samenstelling van de raad van commissarissen van CDI meldt de Minister dat conform artikel 16 lid 1 van de statuten van CDI de raad van commissarissen dient te bestaan uit drie (3) of vijf (5) natuurlijke personen.

In het schrijven van de Minister is het volgend overzicht van de huidige samenstelling van de raad van commissarissen CDI overlegd.

Nr.	Naam	Profiel	Datum van benoeming	Datum van afreden conform rooster van aftreden
1.	Dhr. R. Römer	Voorzitter	6 november 2015	November 2018
2.	Dhr. Murray	Juridisch Expert	6 november 2015	December 2017
3	Mevr. G Meulens-Petronia	Financieel Expert	6 november 2015	Juli 2017

Volgens het Rooster van Aftreden is de aftreeddatum van twee van de drie commissarissen reeds verstreken. Uit het online uittreksel van het Handelsregister van de Kamer van Koophandel van Curaçao van 16 augustus 2018 blijkt evenwel dat deze personen nog steeds als commissaris staan ingeschreven.

Conform artikel 16 lid 1 van de statuten van CDI bestaat de raad van commissarissen uit drie (3) of vijf (5) natuurlijke personen.

Voor de omvang en samenstelling van de raad van commissarissen stelt deze overeenkomstig artikel 16, lid 6 een profielschets vast rekening houdend met onder meer de aard van de onderneming van de vennootschap, haar activiteiten en de gewenste deskundigheid, achtergrond en onafhankelijkheid van de commissarissen. De raad van commissarissen legt de profielschets en iedere wijziging daarvan aan de algemene vergadering voor ter goedkeuring.

In de bijgevoegde profielschets wordt gesteld dat de raad van commissarissen met inachtneming van de aard en risico's van de bedrijfsvoering bestaat uit vijf leden. Er worden drie deskundigheidsprofielen gehanteerd:

- Bankier
- Financieel Expert
- Juridisch Expert

Voorgaande impliceert dat er meerdere leden in eenzelfde profiel zouden worden benoemd. In het advies van 27 maart 2017 (nummer: 27032017.01) heeft de adviseur met betrekking tot (de aanpassing van) de profielschets gesteld zwaarwegende bezwaren te hebben tegen een raad van commissarissen van vijf leden voor CDI. De adviseur gaat er derhalve vanuit dat de raad van commissarissen van CDI uit drie leden zal bestaan.

Op 10 november 2016 (nummer: 10112016.01) heeft de adviseur inhoudelijk geadviseerd met betrekking tot de drie deskundigheidsprofielen.

Voor de toetsing van de door de Minister voorgedragen kandidaat als lid van de raad van commissarissen van CDI zal de adviseur de (concept)profielschets CDI hanteren met inachtneming van het gestelde in het advies van 10 november 2016 en uitgaande van een omvang van de raad van commissarissen van 3 leden, die onderscheidenlijk voldoen aan het profiel van Bankier, Financieel Expert en Juridisch Expert.

Uit het voorgaande kan worden afgeleid dat er momenteel geen vacature binnen de raad van commissarissen van CDI is.

De Minister draagt de heer Harry Parisius, met kennis en ervaring als Bankier expert, voor ter benoeming als lid van de raad van commissarissen van CDI en tevens als voorzitter van de raad van commissarissen. De Minister geeft de volgende onderbouwing voor de voordracht:

“(…)

In algemene zin voldoet de heer Parisius aan de vereisten die gesteld worden aan een lid van de Raad van Commissarissen (zie bijgevoegd profiel).

De heer Parisius heeft de studies “Bachelor of Business Administration” aan de “University of the Netherlands Antilles” en “Master of Business Administration” aan de “Wharton Business School University of Pennsylvania” met afstudeerrichting “Marketing, Finance and International Business” gevolgd en met succes afgerond.

De heer Parisius is een 'hands-on' gedreven persoon met een veelzijdige ervaring als bestuurder, adviseur, leidinggevende en ondernemer en kennis van zowel de private sector (groot-, midden- en kleinbedrijf), overheid als semi-overheid.

Gedurende zijn loopbaan heeft de heer Parisius veelvuldig gefunctioneerd in multi-disciplinaire teams en in internationale meertalige/multi-culturele werkverbanden in de Dutch Caribbean (Curaçao, Aruba, Bonaire, St. Maarten), Caribisch gebied (Jamaica, Bahama's, Cayman Islands, Haïti, Dominicaanse Republiek, Martinique, Barbados, Trinidad, Suriname), Latijns Amerika (Venezuela, Colombia, Brazilië, Argentinië), Europa (Nederland, Ierland, Engeland), Verenigde Staten en Canada.

De heer Parisius was circa 61/2 jaar Director van de “management consulting en financial advisory” praktijk van PricewaterhouseCoopers voor Curaçao, Aruba, Bonaire en St. Maarten. Hij heeft daarbij in nauw verband met PricewaterhouseCoopers Toronto/Montreal complexe projecten geleid in verschillende sectoren Waaronder telecom, utiliteiten, infrastructuur, transport, horeca, financiële sector en overheid. Als voorbeeld projecten zijn te noemen, de realisering van het garantiefonds voor hypotheek van Curaçao (Fondo pa Garantia di Bibienda Korsou N.V.) en de privatisering van de luchthaven van Curaçao middels een public-private partnership.

Bij ABN AMRO Bank was de heer Parisius circa 3 jaar lid van het regionaal management team voor de Dutch Caribbean. Hij was daarbij functioneel leidinggevende van de ABN AMRO onderdirecteuren voor Consumer/ Retail Banking op Curaçao, Aruba, Bonaire en St. Maarten. Hij rapporteerde daarbij direct aan zowel het ABN AMRO regionaal hoofdkantoor te São Paulo als het ABN AMRO wereldwijd hoofdkantoor te Amsterdam.

Als Marketing Manager bij de Antilliaanse Luchtvaart Maatschappij (ALM) heeft de heer Parisius gedurende 2 jaar gefungeerd als counterpart in het technische bijstandsproject van de Europese Gemeenschap Voor de herstructurering van de nationale luchtvaartmaatschappij. Hij was hierbij verantwoordelijk voor het passagiers- en vrachtverkeer tussen eilanden van de Voormalige Nederlandse Antillen (Curaçao, Aruba, Bonaire en St. Maarten) en markten in de Verenigde Staten, Caribisch gebied en Latijns Amerika.

Bij het Departement van Economische Zaken van de Nederlandse Antillen heeft de heer Parisius als Manager en Export Development Officer gedurende 3 jaar gefungeerd als counterpart in het technische bijstandsproject van de Europese Gemeenschap voor de bevordering van export en handel tussen eilanden van de voormalige Nederlandse Antillen (Curaçao, Aruba, Bonaire, St. Maarten, Saba en St. Eustatius) en markten in het Caribisch gebied en Latijns Amerika.

De heer Parisius heeft een Master of Business Administration van de Wharton Business School van de University of Pennsylvania (1983) en een Bachelor of Business Administration van de Universiteit van de Nederlandse Antillen (1981). Daarnaast heeft Dhr. Parisius het Level 2 examen van de CFA - Chartered Financial Analyst Program (2002) met succes afgelegd en internationale cursussen en seminars gevolgd op het gebied van export development, airline management, quality management, investment banking en project finance. Ook is de heer Parisius 9 jaar part time docent geweest aan de Sociaal Economische Faculteit van de Universiteit van de Nederlandse Antillen.

Als ondernemer/(mede-)aandeelhouder is de heer Parisius meer dan 15 jaar betrokken geweest bij Datasoft Consulting NV en de Blue Liaison Groep, en thans bij HP Management NV. Hij heeft zich daarbij professioneel gebezigd op het gebied van strategie, feasibility studies, bedrijfsdoorlichtingen en herstructureringen, financieringen, nieuwe ventures, strategische partnerships en corporate finance.

Op basis van zijn opleidingen en werkervaring voldoet de heer Parisius aan het profiel van Bankier expert en voorzitter, zoals aangegeven in het door CDI overhandigd document.

(...)"

Met betrekking tot de voordracht van de heer Parisius als voorzitter van de raad van commissarissen wijst de adviseur op artikel 16 lid 3 van de statuten van CDI, waarin is bepaald dat de raad van commissarissen (zelf) uit zijn midden een voorzitter kiest. De aanwijzing van een lid van de raad commissarissen als voorzitter geschiedt in het geval van CDI derhalve niet door de algemene vergadering van aandeelhouders.

Uit de beoordeling van het CV van de heer Parisius en de motivering van de Minister kan redelijkerwijs worden aangenomen dat hij, gelet op zijn opleiding en werkervaring alsmede het feit dat hij bestuurservaring heeft, voldoet aan de vereisten ter benoeming als lid van de raad van commissarissen van CDI in het profiel van Bankier expert.

Gelet op het voorgaande heeft de adviseur geen zwaarwegende bezwaren tegen de benoeming van de heer Harry Parisius als lid van de raad van commissarissen van CDI in het profiel van Bankier expert en tevens als voorzitter van de raad van commissarissen van CDI, met dien verstande dat de positie van Bankier expert vacant moet zijn binnen de raad van commissarissen.

4 Overige

De adviseur heeft in de stukken enige emailcorrespondentie tussen (een vertegenwoordiger van) de Minister en de huidige voorzitter van de raad van commissarissen aangetroffen. Daarin verzoekt de Minister de huidige voorzitter - die volgens het aftreedrooster pas in november

2018 zal aftreden - om terstond, indien mogelijk, aan te geven dat hij zijn functie beschikbaar zal stellen in verband met het voornemen van de Minister om een andere kandidaat in zijn plaats te benoemen (casu quo de in dit adviesverzoek door de Minister voorgedragen kandidaat). De adviseur merkt op dat een dergelijk verzoek zijdens de Minister aan een nog zittend lid van de raad van commissarissen noch in overeenstemming is met de geest van Code noch in overeenstemming is met een onafhankelijke raad van commissarissen model zoals vervat in de statuten van CDI.

Hoewel de huidige voorzitter heeft aangegeven gehoor te zullen geven aan het verzoek van de Minister om zijn functie ter beschikking te stellen, is uit de stukken niet gebleken dat hij ook daadwerkelijk zijn ontslag als lid van de raad van commissarissen heeft ingediend.

Volgens het Rooster van Aftreden is de aftreeddatum van twee van de drie commissarissen reeds verstreken, respectievelijk in juli en december 2017. Uit het online uittreksel van het Handelsregister van de Kamer van Koophandel van Curaçao van 16 augustus 2018 blijkt evenwel dat deze personen nog steeds als commissaris staan ingeschreven.

Uit de correspondentie tussen (een vertegenwoordiger van) de Minister en de huidige voorzitter van de raad van commissarissen blijkt dat deze twee personen ook nog steeds actief zijn als leden van de raad van commissarissen. Alhoewel de statutaire (minimale) benoemingstermijn van bedoelde commissarissen nog niet is verstreken, zij gesteld dat de zittingstermijnen zoals vastgesteld in het rooster van aftreden in acht moeten worden genomen. Mocht er een dringende reden voor een wijziging van de zittingstermijnen noodzakelijk maken, dan dient hiertoe een nieuw rooster van aftreden te worden opgesteld. Graag ontvangt de adviseur een geactualiseerd aftreedrooster voor de raad van commissarissen van CDI, waarbij de commissarissen niet tegelijk zullen aftreden ter waarborging van de continuïteit en overdracht van informatie en tevens rekening wordt gehouden met de conform de Code uiterlijke aftreeddatum voor een lid van de raad commissarissen, zijnde vier jaren na zijn benoemingsdatum.

De adviseur vraagt hierbij ook uw aandacht voor het feit dat conform de bepalingen van de Code er geen sprake dient te zijn van belangenverstremgeling bij commissarissen van een overheidsentiteit, verwezen wordt naar artikel 2.12 van de Code. Tevens dient iedere commissaris onafhankelijk te zijn conform het gestelde in artikel 2.9 van de Code.

Het behoort in beginsel niet tot de taak van de adviseur om het voorgaande te toetsen. Voorts brengt de adviseur onder uw aandacht dat het evenmin tot de taak van de adviseur behoort om een integriteitstoets en/of antecedentenonderzoek te verrichten.

De kandidaten dienen voor het aanvaarden van hun benoemingen zelf aan te geven of er sprake is van enige vorm en schijn van belangenverstremgeling dan wel of zij voldoen aan de onafhankelijkheidscriteria zoals gesteld in voornoemde bepalingen. De Regering, de Raad van Ministers, de aandeelhouder dan wel de algemene vergadering van aandeelhouders kan de kandidaten hiertoe een verklaring laten afleggen. Het is vervolgens aan de Regering, de Raad van Ministers dan wel de algemene vergadering van aandeelhouders zelf om haar eigen beoordeling op deze aspecten te maken alvorens tot de benoeming over te gaan van een kandidaat.

De adviseur vraagt hierbij wederom ook expliciet uw aandacht voor het gestelde onder de bepaling 4.2 van de Code Corporate Governance. De Regering dan wel Raad van Ministers wordt geadviseerd om op korte termijn een entiteit op te richten zoals vermeldt in voornoemde bepalingen ter verrichting van de in voornoemde bepalingen vermelde taken.

5 Conclusie en Advies

- De Minister, de Regering, dan wel de Raad van Ministers wordt hierbij geadviseerd om met in achtneming van artikel 2.10 van de Code te bewerkstelligen dat CDI een geactualiseerde en deugdelijke rooster van aftreden vaststelt.

- De Minister, de Regering, dan wel de Raad van Ministers wordt hierbij wederom geadviseerd om uitvoering te geven aan het gestelde onder de bepaling 4.2 van de Code.
- De adviseur heeft geen zwaarwegende bezwaren tegen de voorgenomen benoeming van de voorgedragen kandidaat, de heer Harry Parisius, als lid van de raad van commissarissen van CDI in het profiel van Bankier expert, met dien verstande dat de positie van Bankier expert vacant moet zijn binnen de raad van commissarissen.

SBTNO

De adviseur corporate governance

SBTNO website

cc. Minister van Financiën
Minister-President

Adviseur Corporate Governance

